

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217114
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25.11.2013, č. k. 10C/65/2013-44, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi neprižnáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 9 odsek 1, odsek 2, § 15 odsek 1, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3, § 19 odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ustanovenia § 41 odsek 1, odsek 2 písmeno d/, § 44 odsek 1, odsek 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Zo spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 9Er/1018/2010 mal preukázané, že v tomto exekučnom konaní podal súdny exekútor dňa 26.11.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, ktorá bola uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 03.12.2010, č. k. 9Er/1018/2010-10 zamietnutá. Voči rozhodnutiu bolo podané odvolanie oprávneným, ktoré bolo následne vzaté späť a uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.03.2012, č. k. 5CoE/42/2012-38, bolo odvolacie konanie zastavené. Následne bolo exekučné konanie uznesením zo dňa 06.03.2013, č. k. 9Er/1018/2010-47, právoplatným dňa 18.04.2013, zastavené. Zistil, že nárok na náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku si uplatnil navrhovateľ dňa 25.09.2012 vo výške 3.509,33 eur ako majetkovej škody a 701,87 eur ako nemajetkovej ujmy. Mal preukázané, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola odporcovi doručená 25.09.2012, mal však za to, že ku dňu jeho rozhodovania o návrhu navrhovateľa už bolo zrejmé, že odporca neuznal nárok navrhovateľa a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, čo vyplynulo aj z vyjadrenia odporcu, a preto mal za to, že v čase svojho rozhodovania 6 mesačná lehota uplynula a odporca nárok navrhovateľa neuspokojil. Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Súd neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní, zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej,

resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Oboznámením exekučného spisu zistil, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v lehote 7 dní, keď žiadosť bola doručená súdu 26.11.2010, súd rozhodol 03.12.2010, teda rozhodol v primeranej lehote, pričom rozhodoval za účinnosti Exekučného poriadku, podľa ktorého sa 15 dňová lehota nevzťahovala na rozhodnutie súdu, ak ide o exekučný titul podľa § 41 odsek 2 písmeno c/ a d/. Exekučným titulom v tomto prípade bol vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu, preto sa uvedená lehota na vydanie rozhodnutia nevzťahovala, napriek tomu súd rozhodol v lehote 7 dní. Mal za to, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu odporcu. Údaj uvedený v návrhu navrhovateľa, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelení poverenia s omeškaním viac ako 146 dní, je nepravdivý. Poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a taktiež súdne konanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty však automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. O žiadosti na vydanie poverenia bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Ďalej v rámci vytýkaného nesprávneho úradného postupu v preskúmaní práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, poukázal na ustanovenie § 44 odsek 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd ex officio povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom, pričom sa nezaobera vecnou správnosťou exekučného titulu, ale to, či bol exekučný titul vydaný oprávneným orgánom a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V prípade, že exekučným titulom má byť rozhodnutie vydané orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné, teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce a nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere, konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Ďalej uviedol, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie uvedeného zákona len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom, teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j., ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Dospel k názoru, že na strane odporcu, konajúceho cestou exekučného súdu, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, a preto sa vo veci ďalej nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ, a to zodpovednosť odporcu za škodu. K námietke odporcu na premlčanie nároku uviedol, že nárok navrhovateľa, ak by bol dôvodný, nie je premlčaný, pretože uznesenie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo oprávnenému doručené 08.12.2010, teda nasledujúci deň sa mohol oprávnený dozvedieť o škode a začala plynúť trojročná premlčacia doba od 09.12.2010 a uplynula 09.12.2013, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola podaná 25.09.2012 a žaloba bola podaná 28.09.2012, teda včas. O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po

tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Tvrdil, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Namietal, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Záverom uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 3.509,33 eur z titulu náhrady škody a sumy 701,87 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/1018/2010. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhľadom na nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 146 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie

práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu vymožitelnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/1018/2010 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 26.11.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. A. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej G. A., o vymoženie 1.567,04 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 30.06.2010, sp. zn. SR 22803/09. Exekučný súd uznesením zo dňa 03.12.2010, č. k. 9Er/1018/2010-10, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zamietol. Proti uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, ktorá však vzal späť. Uznesením zo dňa 28.03.2012, č. k. 5CoE/42/2012-38 Krajský súd v Nitre, odvolacie konanie zastavil. Následne bolo exekučné konanie zastavené uznesením exekučného súdu zo dňa 06.03.2013, č. k. 9Er/1018/2010-49, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.04.2013.

Správne preto súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, t. j. po preskúmaní podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nezistil naplnenie ani jednej z nich.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f/ OSP nezistil. V predmetnej veci sa navrhovateľ a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil podaním až v deň konania pojednávania (25.11.2013), pričom však predvolanie mu bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu (16.07.2013). K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na 7. deň od doručenia žiadosti, preto odvolací súd konštatuje, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť. Keďže navyše predmetné exekučné konanie bolo následne právoplatne zastavené z dôvodu, že navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohlo dôjsť ku vzniku akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa citoval právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.